

Гызодны районувса сотсиалистическөй ордыём ыжыд урожай да большеви́тскөй колхозяс вöсна!

Кыпöдны районувса паскыд сотсордыём

Колхозник-ударникяслөн районувса глот колхозяслы да колхозникяслы бетис аслас чукöстчöмын большеви́тскөй уж программа. Программа, кыңи колö лептыны делö вылын, практика уж вылын јон, большеви́тскөй колхозяс вöсна, зажиточнöй колхозникяс вöсна коз.

Глот чукöстчöмын вескыда шуöма—колхозясые весавны быд кулак, жежыд бандыт, вредитель да жулик элементясöс. Лептыны чорыд коз лодырјаскөд, рвачјаскөд, летунјаскөд—колхозыг даг һаң сојыгјаскөд. Бура лөбöдчыны тувсовкөда кежлö да успеинöја нуöдны көда, мујас вылын кыпöдны ыжыд урожай. Паскөдны да бурмөдны скөг вижём, кыпöдны мөсјаслыг лыгтём. Быдтыны кукаңјас, виңны посна скөт. Пролетарскөй государство воңын став көсјыгёмјас ас кадын пöртны олөмө. Тајö став ужјасö нуöдны паскыд сотсордыём под вылын, ударнöй уж лептөмөн.

Талунја печатајтан сотсоговор Ульанаса техникумлөн да районувса став колхозјаслөн, кодöс примитис колхозник-ударникяслөн районувса глот, зев ыжыд төдчанлуна. Тајö сотсоговор јавлајтчö делö вылын тувтчöмөн колхозник-ударникјас районувса глотлыг чукöстчöм олөмө пöртöмын да чорыд панасөн колхозник-колхозниккөд, бригада-бригадакөд, колхоз-колхозкөд, сикт-сикткөд, сиктсöвет-сиктсöветкөд район пасталаса паскыд сотсордыём кыпöдöмын, мед мијан вожд. Сталин јортлыг индöдсö „Колхозјасöс вöчны большеви́тскөйөн, колхозникјасöс зажиточнöйөн“ — пöртны оломö.

Öни делöыс сені, мед парткомсомольскöй јачејкајаслы, профместкомјаслы, стаз сöвет

общественногты сосјас пуждөмөн боевöја кутчöсны районувса глотлыг чукöстчöм да талунја леңан сотсоговор став колхозникјас, ужалыг öтка-ошыгјас пöвсö нуны, төдмөдны—сijöјас бура разјаснитөмөн. делöыс сені, мед тајö кык документыс гөгөр лептыны став ловја вын да котыртны практическөй уж, делö, быд колхозниклы да ужалыг öтка олыöлы конкретнöй уж сетөмөн, најö торја уж участокö сувтөдөмөн. Но тајö абу-на ставыс. Колö јещö бур, большеви́тскöй вескөдлөм, быдлунга исполнењнö проверка. Паскыд да јов аскритика. Чорыд тыш классöвöй враг кулаккөд да быд өикаса сijö агентјаскөд.

Глот чукöстчöм да сотсоговор гөгөр котыртны став вын районуы, мед сijöјасöс зоннас портны олөмө. Сы могыс Рајзолы, колхоз правлењнö јаслы, с-х. техникумлы да партјачејкајаслы пуктыны быдлунга орјавлытём, конкретно оперативнöй вескөдлөм паскыд сотсордыёмөн. Воңö, јортјас, чезта вермагөмө—паскыд районувса сотсордыёмө!

Кулөмдинса ВКП(б) РК бјуролөн 1933 во апрель 24-öд лунга шуöм

1. Н I. Игнатовöс (РКК-РК I инспектор) партијаос ылөд лөмыс, кор сijöдс вöли ВКП(б) РК аслас шуöмын ыстөма кылөдчыны ответственној уполномоченнöйөн Аныб ју вылө, но Игнатов вöгөм вылө ыстыгөмөн самöй ответственној пöраö, кор коммунисты колö ужавны лун i вој, ез кај Аныб јуö, а кык лун чөж охотничајтис—вештыны РКК инспектор уж вылыг да вöтлыны партија радыс.

2. Öлөдны районувса организатсияыг быд коммунистыс, мыј ВКП(б) РК немжалиттөг кутас партија радыс шыбланы быдөнс, коз оз кут пöртны олөмө партијнöй шуöмјас да партпоручењнöјас.

3. Тајö шуöмсö јөзөдны печат пыр.

ВКП(б) Рајкомса секретар
Сорвачов.

СССР-са СНК да ВКП(б) ЦК-лөн постановлењнö (Москва, 12/IV. Примитöма телеграф пыр)

Сы вöсна, мыј öнија уж практика рајтсентрјасын, МТС-ын, колхоз правлењнöјасын петкөдлө куң кадөн совещаннöјас рытын, војјасын нуöдөм, районувса, МТС-са да колхозса вескөдлыг-ужалыгјасöс асылын уж вылө локны гормөдö, а тајөн личөдгө бөрнас ужөн вескөдлөм, СССР-са СНК да ВКП(б) ЦК шуöны:

1. Воспретитны гөра-көда кампаннö нуöдан кадö быд кушдөм совещаннöјас нуöдөм рытын 10 часые сорөнжык бригадирјас, колхозјасын јуралыөјас да мукөд виңму производство вывса ужалыгјас участнејөн.

2. Објажитны районувса ужалыгјасöс, МТС-са директорјасöс, колхозса јуралыөјасöс, колхозса бригадјасöс, агрономјасöс заводитны ужавны öти часөн воңын крестана уж вылө петтöз, сijöни, медем обеспечитны ужавны заводитём муывса бригадјаслыг зоннас обычнöй крестана практика кадö.

СССР-са СНК-ын јуралыг Молотов (Скрябин).

ВКП(б) ЦК-ын секретар Сталин.

Кулöмдiн раюнувса колхозяслөн да Ульанаса М-Ж техникүмлөн бура сплав нуöдöм, ыжыд урожај да удој кыпöдöм куза сотсöговор

Мијан медвоzza мог öнја кадö: большевiстскöя нуöдны вöркылöдöм, бура лёвдчыны кöза кежлö да бура нуöдны кöза, верманны ыжыд урожај вöсна да став колхозсö пöртны большевiстскöя, став колхозны кöс зажиточнöйö.

Сталин јорт iндöм сертi колхоз лöб сек большевiстскöйөн не сöмын ортсысаыс, но i пыщкöсаыс, кор колхозон вескöдлöны збыль вылö коммунистјас да сöветскöй властлы преданнöй беспартiйнöй колхозник-ударникјас.

Сöмын сешöм колхоз большевiстскöй, кытыг вöтлöма кулакјасöс, жежыд банцитјасöс, кöни чорыда косаöдны лодырјаскöд, гусаысјаскöд, кöни чорыда дöзöритöны колхознöй öтүвја ембур.

Сöмын сешöм колхоз большевiстскöй, кодi ужалö план сертi, сешöм план сертi, кодi пунктöма медвоzza могöн аскадын тыртны государство возын асыс обязагельствојас (вöрлеöдöм, вöркылöдöм, виэму овмöс прöдукта заготовитöм). Колхоз лöб сек большевiстскöйөн, кор косаöд ыжыд урожај вöсна, скöтлыг сөдтöм вöсна, ыжыд удој вöсна.

Ми, колхозникјас - ударникјас, ас вылö бөстам кöсјыгöм, мед мијан колхозјас бөстiсны ас вылö ташöм обязагельствојас:

1. Зiк пыр-жö заводитны ВКП(б) Крајком, ОК да РК iндöдјас сертi, весавны асланым колхозјасыг классöвöй враг кулакјасöс, воzza белогвардејечјасöс, урафникјасöс, вöрјасöс, лодырјасöс да тајöдаскöд тышкөдöм подвылын став колхознöй масасö котыртны öнја хожајственнополитическöй ужјас, раюнувса колхозник-ударникјас чукöстчöмын сүвтöдöм могјас олöмö пöртны.

2. Сетны сплав вылö колхозыг став ужавны вермана шленјасöс, кылöдчöм ештöдтöз да кöза заводитчытöз.

3. Кöсјыгөм Обiсполком шуöм сертi гектар вылыг урожај кыпöдны 5-10%-ыг унжык. Мед ескөн тајöд кöсјыгөмјасыс лöй пöртöма олöмö, кутчiсөм ештöдны кöдјыс да страхфондјас лёвдöдöм 2-3 лунја срокөн. Удобреньдөдјас муяс вылын тырмымөнја петкöдны, производственнöй бригадјас котыртны 2-3 лунја кадөн да котыртны агротехника велöдöм. Ужын бура пуктыны учот, пöравылын нуöдны прополочнöй да убөрчнöй уж.—ниöтi шеп воштытöг.

4. Кыпöдны јöла скöтлыг удој, Обiсполком шуöмыг вылöжык, 10-20

прöчентыг не ешажык. Зiкöз бырöдны кукаңјас, гырыг скöт кулöмјас.

5. Вöвјасöс дöзöритны сiз, мед на јö лöка виэдм да вöдiтчöм понда ез сулавны ниöтi ужалан час. Быдтыны бура став чужан чаң.

6. Колхозјас кöсјыгöны сетны техникумö буркандiдатјасöс велöдчыны.

7. Курсјас вылö кодјас мунöны техникум пыр, колхозјас кöсјыгöны мöдöдны корöм сертi бур велöдчыгјасöс.

8. Вежлавын öтi - мöд колхозјас кстын неључкiјас да вермöмјасөн (пiсмöјас, делегатјас да газетјас пыр). Практикујтны öтi-мöдлы отсаöм могыг букзiрјас да шефство.

9. Торја колхозјас кстын, бригадјас, колхозникјас кстын пуктыны ужсö сотсордјыгöм подвылын.

Ульанаса М/Ж. техникум большевiстскöй кылöдчöм, гöра-кöза уж да гожеа став ужын бөстö ташöм кöсјыгөмјас:

Вöркылöдöм куза

1. Кöсјыгөм мол муныгөн быд велöдчыг, робочöй да велöдыг кöльöдны Ульанаса участокыг став вöр бöж помагтöз да организүјтны агитлодка, мед нуöдны јурдöдчан уж агрозоотехника јылыг сплавщикјас кстын, пур вылын.

2. Мед тыртны вöрлезан план раюныг, лезам асланым вöрыг јурдöрö 120 км. вöр.

Урожај кыпöдöм куза

1. Лёвдны правльнöй воөмпольнöй севооборот.

2. Бура, небыда, пöравылын, телезнатöг му гöрны да пиновтны.

3. Тырмымөн пуктыны мулы удобреньдө:

а) Id, картофель да вiка улö 30 тонна быд га вылö;

б) Капуста улö 60 тонна га вылö;

в) Огуртсы улö 70 тонна га вылö;

г) Петкöдны пöјим картофель улö га вылö 1 тонна, быд позјö пунктöмөн;

д) Iзвөвө капуста да клевер улö 1 тоннаыг га вылö;

е) Кујöд ва петкöдны 40 бөчка га вылö, капуста да подсолнух улö (кыкыг гожембыдөн, культура быдмигас).

4. Кöзны бура весалöм да чужана кöдјысөн, машинадн.

5. Уж организүјтны бригадјас пыр. Ужалыг јöзöс велöдны агротехника боксаң да став ужсö нуöдны öтка сотсордјысана договор подвылын.

6. Бура дöзöритны ужалан вöвјасöс, тырмымөн лёвдны вердасјас,

быд ужалыг морт дiнö закрепитны вöвјасöс, ужалан кöлуј да лöка вöдiтчöмыг кыскыны кывкутöмö ембурөн.

7. Гөжöмнас нуöдны став гöра-кöза бура дöзöритöм. Весавны јогыг пунктасјас кујимыг гожемнас. Небөдны кестјас, мудјыны картофель да мукöд пунктасјас кыкыг.

8. Кöзан став ужсö наң да турун кöзајаслыг нуöдам кöкјамыс лунөн. Градывв пунктасјасыг да картофеллыг, турнепылыг кöзан уж нуöдам квајт лунөн. Мукöд гожеа ужјас Обiсполком установитöм срок сертi кык лунөн вожжык.

9. Бура да ниöтi воштытöг пöравылын iравны став наңјас да пунктасјас, пуктыны тöв кежлö бур виэчяниö i дöзöритны ниöтi воштöг да шыктöг.

Та подвылын урожај бөстны кöсјыгөм:

Idлыг 120 пуд га вылыг (20 тсен.), зöрлыг 126 пуд — (21. тс.). подсолнух (öлос вылö) 1800 пуд — (300 тс.), вiка зöрсөрөн турун вылö 210 пуд — (35 тс.), картофель 960 пуд — (160 тс.), капуста 1560 пуд — (250 тс), öгуртсы 900 пуд — (150 тс.), галанка 2100 пуд га вылыг (350 тсентнер).

10. Перјам торф кöлöс вылö да костам ар кежлö 0.5 тонна быд мöс јур вылö.

11. Пуктам опытјас јала нищ вердöм вылö мöсјаслы. Опыт результатјас јöзöдам колхозјасыг газет пыр.

12. Мед локтан во обөспечитны учхоз асланым вöдiтана градывв пунктас кöдјысјасөн, а медјона турнепс кöдјысөн, кöсјам таво гожем быдтыны садјасыг: капуста 8 кгр., турнепс 10 кгр., öгуртсы 4 кгр., морков 4 кгр.

13. Таво гожемсаң заводитам виэвыг турун кöдјыс чукöртöм, мед 34 восаң кутчiсны шогмытöм виэјас гöрны да сы местаб вöчны бур, культурнöй виэ.

14. Таво тулыссаң кöсјысөм паскöдны пöскöтина. Ермöдам 0,5 га быд мöс јурö. Тајöд ужсö нуöдам i локтанвојасö, мед 35-д воöз лöй бур пöскöтина 1,5 га быд мöс јурö (вöрсö кералам пес вылö).

15. Бура, пöравылын виэјас пунктöмөн турун да iзас кöрым лёсöдам скöтлы тырмымөн.

16. Öлос да корнеплод тöвса вердiг кежлö лёсöдам 1 мöс јурö 3 тонна. Сы пыщкыг којмöд паж-

(Помыс 4-öд лiстбокас)

Кіпрушовöс вöтлыны рајоные

Колхозникъяс, ужалыг öткa олыгъяс Кулöмдин с/совет улыгъе гојасөн важөн-нын медагисны, ужалан договоръяс вöчалöмөн, да массöвöя, бригадъясөн петисны кылöдчыны. Наяö тöдöны, мыј успешнöя кылöдчöм нуöдöм да срокыгъе воэти помалöм зрнынас завигитö **ас кадын уж вылö массöвöя петöмыгъе да ударнöй ужыгъе**. А аскадын кылöдчöм ештöдöмыгъе, завигитö бура гöра-кöза нуöдöм да ыжыд урожај бостöм, колхозъясöс большевистскöјö, а колхозникъясöс зажиточнöјö вöчöм. Кулачество да сылөн агентъяс, жуликъяс став вын пунктöны кылöдчыны петöм орöдны Котыртöны јавнöй кулатскöј саботај. Јогор **Андрејевич Кіпрушов** (Курича с/кт, озыра олыгъе) вөр леэны петны саботирујтис, меd орöдны вөрлезан план; гöра-кöза нуöдöмыгъе öтказы-

вајтчö—обязательство ас вылö ез бозт; öни нуö кулатскöј саботај кылöдчыны петöмын, кылöдчыны петны зикöз öтказитчö. Кіпрушов бöргea кулатскöј саботај котыртöмын вöтчöны **В. I. Тарабукин** (Курича с.), **I. Т. Рассыхајев** да сылөн вокъяс (Нарсикт).

Румлы да Рајпрокуратуралы тајö кулатскöј саботајникъяс вылö колö виэöдлыны да примитны чорыд мерајас.

Кіпрушовöс пукоöдöма арестö: колö пролетарскöј суд пыркыкыны чöрыд кывкутöмö да ыстыны рајоныгъе, меd тајö кулатскöј саботајникъяс вылын котыртны став ужалыгъяслыгъе внимаыньö да кылöдчыны петкöдны став ужавны верманаöс, кызi öти—дорвыв, хозрасчста ударнöй бригадъясö котыртöмөн.

Ставөн ударнöй кылöдчöмö!

Сотсдоговорлөн (пом).

сö лöсöдам белокөн, озыр силос вiко-овсаннöй смесыгъе.

17. Порејаслы лöсöдам искусственнöй пöскöтина 0,1 га быд поре вылö. Племеннöй јакширскöј ај порелöсöдöмөн бурмöдам пöрöда

18 Меd тöдмöдны, кызi буржыка i выгöднöйжыка сувтöдны кроликъи виэöм, гожöмнас лöсöдам опытиñ гарена. Результатсö јöзöдам колхозъяслы газет пыр. Тавоса во вылын сетам колхозъяслы да мукöд организацијаслы племрассадыныкыс 600 племкроликъи.

19. Меd ужалан вöвјаслы содтыны воэö лыд чаңъяс быдтыны, тавоса чужан 6 чаң бура дöзöритам да быдтам. Вöвјасöс кутам бура виэны, меd вöлины шöркoфдeмаöс.

20. Нiöти мöс таво ого тырсöдö прöстöј öшкөн, а ставсö холмогорскöј пöрöдаа öшкөн. Кöс-јысам тавоса приплöдыс 33 воын сетны колхозъяслы сiзим холмогорскöј пороз.

21. Бура скöт виэöмөн, вердöмөн, обезлычка бырöдöмөн, уждон прöдуктсијасыгъе мынтöмөн, сотсордъясана подвылын јöла скöтлыгъе лыетöмсö кыпöдам 1600 литрöз. Нiöтик падеж кукаңъяс-

лыгъе ого лезö.

22. Техникум кöс-јысö велöдны да сетны колхозъяслы бур гöрд спетсиалистъясöс, политика да техника, организационнöй уж тöдана боксаң.

23. Учхоз бостсö аслас тракторөн, вартан машинаөн отсавны матысса колхозъясöс наң вартöмөн.

24. Јонмöдам быддыргea отсöг колхозъяслы најö ужын, техникумыгъе велöдчыгъе да велöдчы бригадъяс колхозъясö ыстывлöмөн, консультација уж сувтöдöмөн.

25. Итојас нуöдöм могыс елот бöрјö журi да журiöс корö организуйтны арын урожај бостöм бöрын öтувтны рајонувса выставка, кытчö став колхозъяс кöс-јысöны сетны уж результатъяс—экспонатъяс.

26. Коммунист партија вескöдлöм улын, Сталин јортлыгъе знамја вылö кыпöдöмөн вöчам совхозъяс да колхозъяс социалистическöј виэму чорыд крепостъясөн, а колхозникъясöс зажиточнöјөн.

С/х. техникум: Рассыхајев, Кисельева, Смирнов, Микушев, Тулкин.

Слотлөн президиум: Сорвачов, Киселов, Муравјов.

Кузнетсов—вредитö

Ыжыд Кужса (Кулöмдин с/с) „Ужалыгъе“ колхозын јуралыгъе Кузнетсов ф. К. бура вескöдлöм пысды, колхозсö кiзтö.

Скöт лыд содтöм местаö чинтö. Јалавичъяс лока вердöм вöсна кулöны. Скöтнича гузавлö öтруб да јöвјас, коdөн вердö ыстöм јöзöс.

Вöвјасöс радејтöм да бура дöзöритöм абу. Вердöны лока. Ужалигөн јона нöјтöны, мыј вöсна ловi уна вöз ужавны шогмытöмöз.

Фистсиплiна колхозын некытчö туйтöм. Колхозса дагынаң гојыгъяслөн нырныс меd вылын да меdјона ыждадöны.

Став тајö лок торгыгъе мöдан-кö јуралыгъöс критикуйтны, шуö: „Ми закон шöктöм гертыд ужавны ого - на вермöј“(!).. Кузнетсов вөр ужыгъе да мукöд ужъяс вылыгъе пыш-јалыгъясöс жалитö, оз шöкты мыжавны, а вөр фронтывса геројъясöс да колхозын ударнöя ужалыгъясöс мыј вермö тупкö, најö пöдтö да навылын iздевајтчö. Пример. Перö Петър ужалö бура, ударнöя вөр ужын, а сiз - жö i колхозын. Унаыгъе бостлöма премия ударнöй ужыгъе. Öтчукöра колхознöй собранияшө шулис мöдöдны кыз ударникöс, геројöс колхозса јуралыгö гөтöвитан курс вылö, но јуралыгъе да сылөн вредитана шајкаыс кыскöны мöдарö. Шуöны: „курс вылö мöдöдöм местаö сiјö колö вöтлыны колхозыгъе, сiз-жö вöтлыны сылыгъе вокъясö.“—Кодъяс сiз-жö бура ужалöны да лыдфысöны ударникъясөн.

Колö Рајзолы „Ужалыгъе“ колхоз пышкöссö буржыка виэöдлыны, јуралыгöс да сылы колхоз кiстан ужын отсасыгъясöс вöтлыны колхозыгъе да чорыда мыждыны. дөн öгыр.

Ответ. ред. пысды Н. ЖИЛЫН.